

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

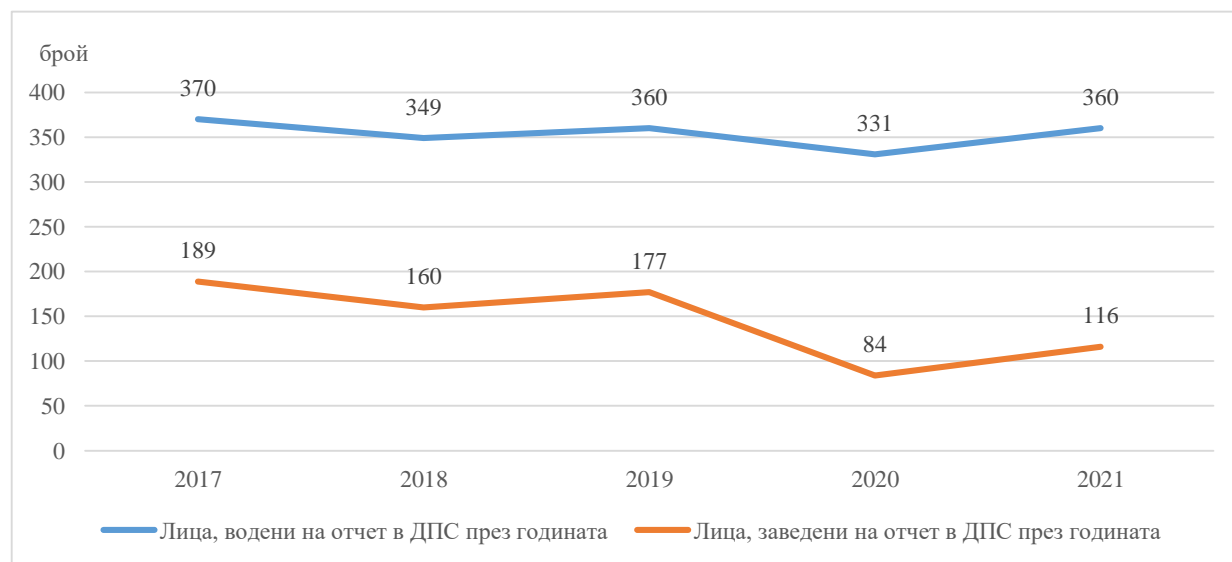
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2021 г. в област Плевен на отчет¹ в детските педагогически стаи са водени 360 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- 70.6% са непълнолетни (14 - 17 години);
- 29.4% са малолетни (8 -13 години);
- момчета - 267 (74.2%);
- момичета - 93 (25.8%);
- учащи - 312 (86.7%);
- в криминогенна среда живеят 293 (81.4%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Плевен през периода 2017 – 2021 година

Броят на малолетните и непълнолетните, заведени на отчет² в ДПС през 2021 г. в областта е 116, като момчетата са 85 а момичетата - 31.

През 2021 г. от отчет в ДПС са снети 118 малолетни и непълнолетни лица, или 32,8% от водените на отчет през годината. От тях 56 лица (47.5%) са отпаднали поради поправка на поведението, 55 - поради навършване на 18 години (46.6%), а 7 лица (5.9%) - на други основания.

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви в област Плевен през 2021 г. са 323. Малолетните и непълнолетните момичета са 104 (32.2%), а момчетата са 219 (67.8%).

В структурата на наблюдаваните противообществени прояви най-голям е броят и дялът на лицата, преминали през ДПС за:

- прояви на насилие и агресия - 112 лица (34.7%);
- бягство от вкъщи, от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип – 61 лица (18.9%);
- употреба на психоактивни вещества - 32 лица (9.9%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 25 лица (7.7%).

Извършени престъпления

През 2021 г. броят на малолетните и непълнолетните лица в област Плевен, преминали през ДПС за извършени престъпления е 113.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършителите на кражби са 65 лица, или 57.5% от всички лица, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 36.9% (24 лица) и на кражби от домовете - 24.6% (16 лица) от общия брой кражби.

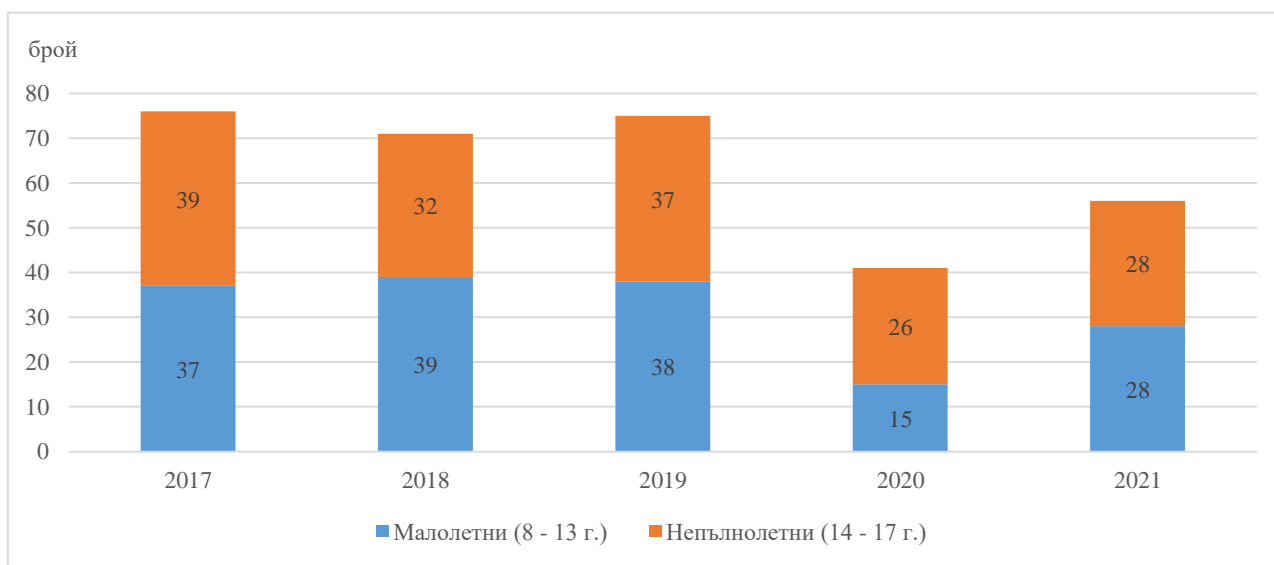
От общия брой на извършителите на престъпления, 11 лица (9.7%) са преминали през ДПС за хулиганство, а 6 лица (5.3%) - за унищожаване и повреждане на имущество.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

Пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица през 2021 г. в област Плевен са 56, от които 31, или 55.4% са момичета. По 28 непълнолетни и малолетни лица са пострадали от престъпления.

През 2021 г. най-голям е броят на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от телесна повреда - 21, от тях момчетата са 14, а момичетата - 7. Регистрираните в ДПС случаи на деца, жертви кражба са 13, а на блудство - 6.

Фиг. 2. Структура на малолетните и непълнолетните, пострадали от престъпления в област Плевен през 2017 - 2021 година

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2021 г. местните комисии са образували 233 възпитателни дела и са наложили 330 възпитателни мерки в съответствие с чл. 13, ал 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 260 лица за извършените от тях 277 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 143 мерки (43.3%);
- предупреждение - 110 мерки (33.3%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи - 31 мерки (9.4%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 25 мерки (7.6%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки в област Плевен през 2021 г. са следните:

- малолетни - 69 (26.5%), непълнолетни - 191 (73.5%);
- момчета - 211 (81.2%), момичета - 49 (18.8%).

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с „наложени възпитателни мерки“ се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи повече от една възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживее на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg>, раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).